EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.9.2026
COM(2026) 488 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o učinkovitosti kazenskih sankcij, ki so jih uvedle države članice za namerne in resne primere zlorabe trga na veleprodajnih energetskih trgih Unije

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o učinkovitosti kazenskih sankcij, ki so jih uvedle države članice za namerne in resne primere zlorabe trga na veleprodajnih energetskih trgih Unije

Vsebina

I. Uvod: Kršitve uredbe REMIT 2

II. Metodologija 5

III. Okvir EU za kazniva dejanja in kazni 6

IV. Stanje na področju kršitev uredbe REMIT in glavna pridobljena spoznanja 6

V. Ugotovitve 12

I. Uvod: Kršitve uredbe REMIT

Uredba (EU) št. 1227/2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (v nadaljnjem besedilu: uredba REMIT)[1] je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2024/1106 (v nadaljnjem besedilu: uredba REMIT II)[2], ki je začela veljati 7. maja 2024 (za uredbo REMIT, kakor je bila spremenjena z uredbo REMIT II, se za namen tega poročila uporablja izraz „spremenjena uredba REMIT“).

Uredba REMIT je ključni del zakonodaje EU. Njen namen je zagotoviti celovitost in preglednost veleprodajnih energetskih trgov z uvedbo okvira za preprečevanje in odkrivanje zlorabe trga.

V členu 21a(2) spremenjene uredbe REMIT je določeno naslednje:

„2. Komisija do 1. junija 2025 oceni učinkovitost kazenskih sankcij, ki so jih uvedle države članice za namerne in resne primere zlorabe trga na veleprodajnih energetskih trgih Unije, ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. V poročilu se lahko predlagajo ustrezni ukrepi, ki lahko vključujejo predložitev zakonodajnega predloga.“

Namen tega poročila (v nadaljnjem besedilu: poročilo) je obravnavati obveznosti Evropske komisije v skladu s členom 21a(2) spremenjene uredbe REMIT. Oddelek I poročila vsebuje ozadje spremenjene uredbe REMIT in ustrezne obveznosti, ki so bile z uredbo REMIT II uvedene za države članice v zvezi z izvrševanjem v primeru kršitev uredbe REMIT. V oddelku II je pojasnjena metodologija, ki jo je Komisija uporabila za pripravo tega poročila. V oddelku III je opisan pravni okvir pristojnosti Unije za približevanje kazenskih zakonodaj in predpisov držav članic. V oddelku IV je podan pregled ukrepov, ki so jih države članice sprejele za izvajanje izvršilnih ukrepov v primeru kršitev uredbe REMIT, in splošnega stanja na področju izvrševanja uredbe REMIT po vsej EU. Zadnji oddelek V vsebuje ugotovitve Komisije. Poročilo je predloženo Evropskemu parlamentu in Svetu.

Kot ozadje: v skladu s členom 18 prvotne različice uredbe REMIT so morale države članice določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve uredbe REMIT, in sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotavljanje njihovega izvajanja. V določbi je bilo določeno tudi, da bi morale biti navedene kazni zasnovane tako, da so učinkovite, odvračilne in sorazmerne ter odražajo vrsto,

[1] Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga, UL L 326, 8.12.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj.

[2] Uredba (EU) 2024/1106 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi uredb (EU) št. 1227/2011 in (EU) 2019/942 v zvezi z izboljšanjem zaščite Unije pred tržno manipulacijo na veleprodajnem energetskem trgu, UL L, 2024/1106, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1106/oj.

trajanje in resnost kršitve, škodo, povzročeno potrošnikom, ter možne dobičke od trgovanja na podlagi notranjih informacij in tržne manipulacije. Poseben okvir kazni za države članice ni bil določen v členu 18 uredbe REMIT.

Med revizijo uredbe REMIT v obdobju 2023–2024 je bilo ugotovljeno, da se izvrševanje pravil uredbe REMIT med jurisdikcijami EU močno razlikuje. Nekatere države članice so poročale o neobičajno nizki ravni dejavnosti izvrševanja. V drugih globe za kršitve niso dovolj učinkovito odvračale od prihodnjih kršitev.

Z uredbo REMIT II je bilo uvedenih več pomembnih sprememb za odpravo teh nedoslednosti in zagotovitev učinkovitega izvrševanja v primeru kršitev uredbe REMIT ter s tem nadaljnjo okrepitev celovitosti trga.

Natančneje je uredba REMIT II odražala nujno potrebo po določitvi bolj enotnega in trdnejšega okvira za preprečevanje tržne manipulacije na veleprodajnih energetskih trgih. V ta namen je bila uredba REMIT spremenjena, da bi se določil poseben seznam ukrepov, ki bi morali biti na voljo nacionalnim regulativnim organom (v nadaljnjem besedilu: NRO) pri izvrševanju v zvezi s kršitvami uredbe REMIT. V uredbi REMIT II je bilo zlasti poudarjeno, kako pomembno je, da imajo NRO potrebna preiskovalna in izvršilna pooblastila, ki so že določena v členu 13(2) uredbe REMIT, in sicer pooblastila, da (a) imajo dostop do katerega koli zadevnega dokumenta v kakršni koli obliki in prejmejo njegov izvod, (b) zahtevajo informacije od vsake zadevne osebe, vključno tistih, ki so se naknadno pridružile prenosu naročil ali izvajanju zadevnih transakcij, kot tudi od njihovih naročnikov, če je to potrebno, pa jo imajo pravico tudi zaslišati ali povabiti na pričanje, (c) opravljajo inšpekcijske preglede na kraju samem; (d) zahtevajo obstoječe evidence o telefonskih pogovorih in podatkovnem prometu; (e) zahtevajo prenehanje vsake prakse, ki je v nasprotju z uredbo REMIT ali njenimi delegiranimi akti ali izvedbenimi akti, sprejetimi na navedeni podlagi, (f) zahtevajo od sodišča, da zamrzne ali zaseže sredstva, in (g) zahtevajo, da sodišče ali drug pristojni organ naloži začasno prepoved opravljanja poklicne dejavnosti.

Z novim členom 18(3) uredbe REMIT II so se za države članice poleg tega uvedle obveznosti, da zagotovijo, da imajo NRO pooblastilo, da naložijo vsaj naslednje upravne globe in druge upravne ukrepe v zvezi s kršitvami uredbe REMIT: (a) zahtevajo, da se s kršitvijo preneha, (b) odredijo povrnitev pridobljenega dobička ali preprečene izgube, kolikor ju je mogoče določiti, (c) izdajo javna opozorila ali obvestila, (d) naložijo periodične denarne kazni, in (e) naložijo upravne globe.

Z novim členom 18(4) uredbe REMIT II je bil uveden okvir za minimalno harmonizacijo upravnih glob, v katerem je določen način določitve najvišjih upravnih glob na nacionalni ravni[3]. Namen teh sprememb je bil zagotoviti, da vsaka država članica naloži učinkovite, odvračilne in sorazmerne globe.

Podrobneje se z novima členoma 18(4) in (5) uredbe REMIT II uvaja okvir za minimalno harmonizacijo, v skladu s katerim morajo države članice določiti najvišje upravne globe, ki dosegajo vsaj zneske iz člena. Ta harmonizacija velja za kršitve naslednjih členov spremenjene uredbe REMIT:

- člen 3, ki prepoveduje trgovanje na podlagi notranjih informacij;
- člen 4, ki za udeležence na trgu določa obveznost objave notranjih informacij;
- člen 5, ki prepoveduje tržno manipulacijo;
- člen 8, ki udeležence na trgu zavezuje, da Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: ACER) sporočajo podatke, povezane z veleprodajnimi energetskimi proizvodi[4], ter temeljne podatke[5] in podatke, povezane z izpostavljenostmi udeležencev na trgu. Podrobnosti v zvezi z obveznostjo poročanja udeležencev na trgu so določene v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2026/256[6];
- člen 9, ki udeležencem na trgu nalaga obveznost, da se prijavijo pri NRO v državi članici, v kateri imajo sedež ali prebivališče. S členom 9 je bila za udeležence na trgu, ki imajo sedež ali prebivališče v tretji državi in sklepajo transakcije, o katerih je treba poročati Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev na podlagi člena 8(1) spremenjene uredbe REMIT, uvedena obveznost imenovanja zastopnika v EU. člen 15, ki nalaga obveznosti obveščanja osebam, ki v okviru svoje dejavnosti dogovarjajo ali izvajajo transakcije z veleprodajnimi energetskimi proizvodi, kot je določeno v uredbi REMIT II. Navedene obveznosti obveščanja so povezane z nekaterimi kršitvami uredbe REMIT in se naslovijo na Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev ter ustrezne NRO.

[3] Natančneje lahko dejanski znesek upravnih glob, ki se naložijo v posameznem primeru, dosega najvišjo raven, določeno v uredbi REMIT II, ali višjo raven, določeno v nacionalnem pravu.

[4] „Veleprodajni energetski proizvodi“ so opredeljeni v členu 2(4) uredbe REMIT.

[5] „Temeljni podatki“ so opredeljeni v členu 2(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1348/2014.

[6] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2026/256 z dne 30. januarja 2026 o sporočanju podatkov v skladu s členom 7c(2), členom 8(1a), členom 8(2) in členom 8(6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga ter o razveljavitvi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1348/2014, UL L, 2026/256, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/256/oj.

V uredbi REMIT II so državam članicam zagotovljena orodja za učinkovitejše izvrševanje v primeru kršitev uredbe REMIT. Uvedba okrepljenega okvira upravnih glob in drugih upravnih ukrepov v uredbi REMIT II državam članicam ne preprečuje uvedbe kazenskih sankcij za kršitve uredbe REMIT.

II. Metodologija

Da bi Komisija izpolnila svojo obveznost iz člena 21a(2) spremenjene uredbe REMIT in razumela učinkovitost kazni za kršitve uredbe REMIT, ki trenutno veljajo v državah članicah, je pripravila vprašalnik, naslovljen na NRO, ki je bil septembra 2024 razširjen prek Sveta evropskih energetskih regulatorjev.

Navedeni vprašalnik, ki je bil osredotočen le na izvajanje zakonodaje v zvezi z uredbo REMIT, je vključeval vprašanja o obstoječih nacionalnih okvirih, zlasti glede upravnih glob in drugih upravnih ukrepov, številu tekočih in preteklih primerov kršitev v posamezni državi članici (vključno s sprejetjem končnih odločb in sodb sodišč) ter zadevnih naloženih kaznih, spremnih statističnih podatkih, ki odražajo izvršilne ukrepe, sprejete v vsaki državi članici, ter pregledu uspešnih in neuspešnih postopkov pred pristojnimi nacionalnimi sodišči. Vprašalnik je vključeval dodaten sklop vprašanj, naslovljenih na države članice, katerih kazenski okvir za kršitve uredbe REMIT ne določa le upravnih kazni in drugih upravnih ukrepov, temveč tudi kazenske sankcije in druge kazenskopravne ukrepe.

Komisija je prejela 26 odgovorov NRO (v nadaljnjem besedilu: anketiranci) v 26 državah članicah, pri čemer jih je 21 prejela novembra 2024, preostalih pet pa konec junija 2025. En NRO ni izpolnil vprašalnika. Zato to poročilo temelji na informacijah, ki jih je predložilo 26 NRO.

III. Okvir EU za kazniva dejanja in kazni

V tem oddelku je predstavljeno ozadje zakonodajne pristojnosti EU na področju kazenskega materialnega prava, ki ga ureja člen 83 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU).

V skladu s členom 21a(2) spremenjene uredbe REMIT lahko Komisija predloži zakonodajni predlog, če meni, da je potrebno, da države članice za kršitve uredbe REMIT uvedejo kazenske sankcije.

V skladu s členom 83(1) PDEU lahko Unija določi minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in kazni na nekaterih področjih posebno hudih oblik kriminala s čezmejnimi posledicami. Ta področja kriminala, ki so izčrpno našteta v PDEU, so: terorizem, trgovina z ljudmi in spolna zloraba žensk in otrok, nedovoljen promet s prepovedanimi drogami in orožjem, pranje denarja, korupcija, ponarejanje plačilnih sredstev, računalniški kriminal in organizirani kriminal (v nadaljnjem besedilu: kazniva dejanja EU). Svet lahko soglasno razširi ta seznam, da bo zajemal druga področja kriminala, ki izpolnjujejo merili glede resnosti in čezmejnih posledic, za kar je potrebno soglasje Evropskega parlamenta.

Do danes je bilo to storjeno enkrat, in sicer s Sklepom Sveta (EU) 2022/2332[7], s katerim je bila na seznam kaznivih dejanj EU dodana kršitev omejevalnih ukrepov Unije.

V skladu s členom 83(2) PDEU lahko Unija sprejme minimalna pravila za opredelitev kaznivih dejanj in kazni na področjih, za katera v skladu z drugimi politikami Unije veljajo harmonizacijski ukrepi. Ta pristojnost načeloma zajema širok in raznolik nabor področij politike. Vendar se lahko izvaja le, če se izkaže, da je kazensko izvrševanje **nujno** zaradi zagotovitve učinkovitega izvajanja zadevne politike Unije, kar zlasti velja za resne primere zlorabe trga na področju finančnih storitev[8].

IV. Stanje na področju kršitev uredbe REMIT in glavna pridobljena spoznanja

Upravne kazni in kazenske sankcije, ki se trenutno uporabljajo v državah članicah EU

[7] Sklep Sveta (EU) 2022/2332 z dne 28. novembra 2022 o opredelitvi kršitve omejevalnih ukrepov Unije kot področja kriminala, ki ustreza merilom iz člena 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL L 308, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2332/oj.

[8] Na primer v zvezi z Direktivo 2014/57/EU o zlorabi trga, Direktivo (EU) 2017/1371 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, in Direktivo (EU) 2024/1203 o kazenskopravnem varstvu okolja, UL L 173, 12.6.2014, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/57/oj.

Na podlagi informacij, predloženih Komisiji, nekatere države članice uporabljajo le upravne ukrepe za zagotovitev izvrševanja v primeru kršitev uredbe REMIT, druge pa poleg upravnih ukrepov določajo tudi kazenske sankcije. Okvir ene države članice sestavljajo le kazenske sankcije.

Na spodnji sliki je prikazano število držav članic, ki uporabljajo: (i) le upravne ukrepe, (ii) kombinacijo upravnih in kazenskih ukrepov ter (iii) le kazenske ukrepe za zagotovitev izvrševanja v primeru kršitev uredbe REMIT.

Slika 1: Kazni za kršitve uredbe REMIT (število držav članic)

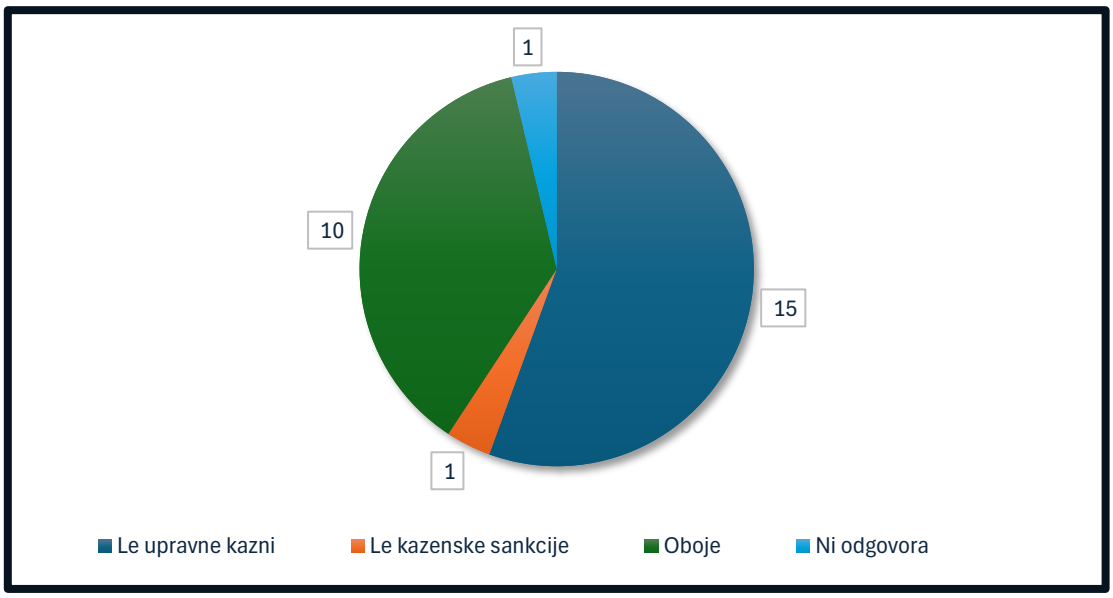

**Vir: odgovori 26 držav članic na vprašalnik Komisije*

V skladu s sliko 1 se je večina, torej **15 od 26 držav članic**, **ki so izpolnile vprašalnik**, odločila za upravne kazni, vključno z globami, kot primarno orodje za izvrševanje v primeru kršitev uredbe REMIT in preprečevanje neskladnosti. Po drugi strani **ena država članica** (Irska) izvaja okvir, ki temelji izključno na kazenskih sankcijah, preostalih **10 držav članic**, **ki so izpolnile vprašalnik** (Avstrija, Ciper, Nemčija, Danska, Madžarska, Estonija, Malta, Nizozemska, Poljska in Švedska), pa je sprejelo dvojni pristop s kombinacijo upravnih kazni in kazenskih sankcij za odvračanje od kršitev uredbe REMIT.

Eden od NRO je obvestil Komisijo, da zadevna država članica razmišlja o dopolnitvi sedanjega okvira, ki zajema le upravne kazni, s kazenskimi sankcijami. Zlasti je NRO v letih 2022 in 2023 ministrstvu za pravosodje predložil predloge, naj se nekatere kršitve uredbe REMIT, in sicer kršitve členov 3 in 5, opredelijo kot kazniva dejanja. Cilj te države članice je zagotoviti, da je njen nacionalni okvir usklajen z veljavnimi določbami o kaznivih dejanjih v zvezi z ravnanjem na trgu iz Uredbe (EU) št. 596/2014[9].

Nasprotno pa ena država članica, ki ima trenutno vzpostavljene samo kazenske sankcije za izvrševanje v primeru kršitev uredbe REMIT, razmišlja o tem, da bi namesto tega uvedla upravne globe, da bi zagotovila učinkovitejše izvrševanje.

Sedanja pravila v nacionalnih pravnih redih glede upravnih glob

Anketiranci so v odgovorih na vprašalnik predložili informacije o višinah upravnih glob, izrečenih za kršitve uredbe REMIT. Višine teh glob se med državami članicami močno razlikujejo, pri čemer so v nekaterih okvirih upravne globe izražene v odstotkih, v drugih so določeni le zneski, v tretjih pa se združujeta oba pristopa. Nekateri anketiranci so na primer navedli, da so v veljavnih okvirih določene globe do 8 % letnega prometa zadevnega subjekta, pri čemer v primeru ponovnih kršitev ali ob upoštevanju finančnih koristi dosežejo do 20 %. Drugi so pojasnili, da se upravne globe gibljejo od 20 000 EUR do 50 000 EUR, pri čemer so predvidene določbe o zvišanju glob glede na resnost kršitev. V drugih nacionalnih sistemih so določene globe od približno 300 EUR naprej, z možnostjo izreka glob v višini največ 10 % letnega dohodka zadevnega subjekta, skupaj z začasnimi omejitvami dejavnosti trgovanja. Globe, ki jih določajo nekatere države članice, dosegajo najvišje zneske v višini 6 milijonov EUR.

Pravila v nacionalnih pravnih redih glede kazenskih sankcij

Kot je navedeno zgoraj, je 11 anketirancev navedlo, da so v njihovih regulativnih okvirih predvidene kazenske sankcije. Te so vključevale denarne kazni in v nekaterih primerih kazen največ 10 let zapora. V nekaterih primerih so bili v okviru predvideni tudi zamrznitev ali odvzem sredstev in začasne prepovedi opravljanja poklicnih dejavnosti.

[9] Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/2026-06-05.

En anketiranec je na primer predložil naslednji podrobni okvir kazenskih sankcij, ki veljajo v njegovi državi članici:

- Tržna manipulacija: globa v višini največ 5 000 dnevnih stopenj ali kazen od enega do 10 let zapora ali oboje.
- Sklenitev dogovora, katerega namen je tržna manipulacija: denarna kazen v višini največ 2 500 dnevnih stopenj.
- Uporaba notranjih informacij, ki pomeni kršitev člena 3(1)(a) spremenjene uredbe REMIT: globa v višini največ 5 000 dnevnih stopenj ali kazen od enega do 10 let zapora ali oboje. Če kaznivo dejanje stori oseba iz člena 3(2), točka (a) ali (c), spremenjene uredbe REMIT: globa v višini največ 5 000 dnevnih stopenj ali kazen od dveh do 12 let zapora ali oboje.
- Nezakonito razkritje notranjih informacij, ki pomeni kršitev člena 3(1)(b) spremenjene uredbe REMIT: globa v višini največ 2 500 dnevnih stopenj, odvzem prostosti ali kazen od treh mesecev do pet let zapora.
- Priporočanje ali napeljevanje k nakupu ali prodaji veleprodajnih energetskih proizvodov na podlagi notranje informacije, kar pomeni kršitev člena 3(1)(c) spremenjene uredbe REMIT: globa v višini največ 2 500 dnevnih stopenj, odvzem prostosti ali kazen od treh mesecev do pet let zapora.
- Razkritje poslovne skrivnosti, ki pomeni kršitev člena 17 spremenjene uredbe REMIT: globa, odvzem prostosti ali kazen od treh mesecev do pet let zapora.
- Če oseba, ki se poklicno dogovarja o transakcijah, ne obvesti predsednika NRO o utemeljenem sumu tržne manipulacije, poskusa tržne manipulacije ali nepravilne uporabe notranjih informacij, kar predstavlja kršitev novega člena 15 spremenjene uredbe REMIT: globa, odvzem prostosti ali kazen od treh mesecev do pet let zapora.

Iz odgovorov na vprašalnik je razvidno, da so države članice, katerih okvir za kršitve uredbe REMIT združuje upravne kazni in kazenske sankcije, sprejele večstopenjski pristop, v skladu s katerim se upravne kazni uporabljajo za manj resne kršitve uredbe REMIT, kazenske sankcije pa za hujša kazniva dejanja. Po mnenju anketirancev ta pristop omogoča bolj raznoliko strategijo izvrševanja, prilagojeno resnosti zadevne kršitve.

En anketiranec je na primer pojasnil, da kršitev člena 5 spremenjene uredbe REMIT (prepoved tržne manipulacije) lahko pomeni kaznivo dejanje in upravni prekršek, kar je odvisno od tega, če zadevno ravnanje vpliva na ceno veleprodajnih energetskih proizvodov. Če ne vpliva na ceno zadevnih veleprodajnih energetskih proizvodov, se ravnanje šteje za lažje in se zanj naložijo le kazni upravne narave, in obratno.

Izzivi pri izvrševanju v primeru kršitev uredbe REMIT

Trije anketiranci so navedli, da imajo kazenske sankcije lahko večji odvračilni učinek kot upravni izvršilni ukrepi. Vendar so se države članice, ki uporabljajo kazenske sankcije, bodisi izključno bodisi v kombinaciji z upravnimi ukrepi, glede na predložene odgovore soočile z velikimi izzivi pri izvrševanju v zvezi s kršitvami uredbe REMIT. To je v teh državah članicah iz spodaj pojasnjenih razlogov povzročilo nižje ravni izvrševanja.

Nekateri anketiranci so na primer pojasnili, da lahko uveljavljanje kazenskih sankcij, pri katerem mora NRO in/ali tožilec primer predložiti sodišču in ki mu v primeru uspeha sledijo sojenja, pomeni izziv za učinkovito izvrševanje uredbe REMIT. Tako je iz spodaj navedenih razlogov.

Prvič, celoten postopek vpliva na časovno razporeditev. Zaključek kazenskega primera, vključno z dosego faze izreka kazenskih sankcij, običajno traja dlje kot zaključek primera, ki vključuje upravne kazni. Razlog za to je tudi, da imajo NRO pri upravnih kaznih neposredna pooblastila za naložitev glob osebam, vpletenim v zadevno ravnanje. Komisija razume, da je dolžino postopkov mogoče pripisati tudi zapletenosti zlorabe trga na energetskih trgih.

Drugič, odgovori na vprašalnik kažejo, da je postopek kazenskega pregona v primeru kršitve uredbe REMIT bolj zapleten od ravnanj, za katera se naložijo upravne kazni. Zapletenosti v postopku kazenskega pregona so povezane s kriminalno naravo kršitve, na primer z dokaznim bremenom, ki se zahteva, da lahko NRO uspešno nadaljuje s pregonom. Zbiranje zadostnih dokazov, na podlagi katerih lahko pristojni nacionalni organ (običajno prek tožilcev, ki niso nujno seznanjeni z delovanjem energetskih trgov) doseže zahtevani dokazni standard za kazenski postopek, je lahko zahtevno. To velja zlasti, kadar je zadevna kršitev uredbe REMIT povezana z ravnanjem, ki pomeni tržno manipulacijo ali trgovanje z notranjimi informacijami, pri čemer so zadevni udeleženci na trgu pogosto visoko izpopolnjeni. Iz odgovorov na vprašalnik je razvidno, da je bilo posledično opravljenih zelo malo uspešnih pregonov ali sploh noben, saj so bili številni primeri opuščeni ali pa so se končali z oprostilno sodbo.

Izvršitev upravnih kazni za kršitve uredbe REMIT

Čeprav dokončnih sodb sodišč, v katerih bi se naložile kazenske sankcije za kršitve uredbe REMIT, praktično ni[10], število odločb in upravnih glob, ki so jih udeležencem na trgu naložile države članice, kaže na drugačno stanje na področju izvrševanja. Državi članici z najvišjim številom odločb, povezanih z uredbo REMIT, sta na primer poročali naslednje:

- ena od njiju je od leta 2016 sprejela 43 odločb v zvezi s kršitvami uredbe REMIT in naložila upravne globe v višini približno 10 500 000 EUR;
- druga je od uvedbe uredbe REMIT leta 2016 izvedla 46 preiskav s povezanimi odločbami v zvezi s kršitvami in naložila 61 kazni v višini 115 060 096 EUR.

Še ena država članica naj bi naložila globe za različne kršitve uredbe REMIT v skupni višini 2 560 000 EUR.

Iz odgovorov na vprašalnik je razvidno, da so lahko države članice z vzpostavljenimi okviri za nalaganje upravnih glob za kršitve uredbe REMIT izvajale prožnejšo in učinkovitejšo strategijo izvrševanja ter zaključile večje število preiskav s končnimi odločbami, s katerimi so bile naložene upravne globe ali drugi upravni ukrepi.

Odvračilni učinek upravnih kazni in kazenskih sankcij

Vprašalnik je vključeval tudi vprašanje o odvračilnih učinkih kazni, ki se uporabljajo v državah članicah. Slika 2 spodaj ponazarja naslednje:

- Večina anketirancev, tj. 16 od 26, je menila, da imajo veljavni ukrepi zadosten odvračilni učinek, kar prispeva k učinkovitemu izvrševanju v primeru kršitev uredbe REMIT. V teh jurisdikcijah je okvir izvrševanja temeljil na upravnih ukrepih. Eden od teh 16 anketirancev je na primer navedel, da v štirih primerih v zvezi z uredbo REMIT, ki so se obravnavali od leta 2011 in so bili ustrezno sankcionirani z upravnimi kaznimi v višini 75 000 EUR, trije od štirih udeležencev na trgu, ki so jim bile naložene upravne kazni, pozneje niso več kršili uredbe REMIT.

[10] 11 držav članic, v katerih so vzpostavljene kazenske sankcije, je odgovorilo naslednje: v Avstriji, na Cipru, na Danskem, na Madžarskem, na Irskem, na Malti, na Nizozemskem, na Poljskem in na Švedskem doslej ni bila sprejeta nobena odločba o izvrševanju. V Nemčiji sta v teku dva primera, vendar ni bila sprejeta še nobena odločba. Estonija na zadevno vprašanje ni podala konkretnega odgovora.

- Vendar je en anketiranec navedel, da so bile višine upravnih glob, ki se uporabljajo v njegovi jurisdikciji, zanemarljive v primerjavi z velikostjo udeležencev na trgu, ki so izvajali domnevno nezakonito ravnanje, povezano z uredbo REMIT.
- Devet anketirancev je odgovorilo, da nimajo razpoložljivih podatkov o kršitvah uredbe REMIT ali da v nobeni odločbi v zvezi s kršitvami v njihovih jurisdikcijah niso bile naložene globe.

Slika 2: Trenutna stopnja zadovoljstva z odvračilnim učinkom upravnih ukrepov za kršitve uredbe REMIT (po številu držav)

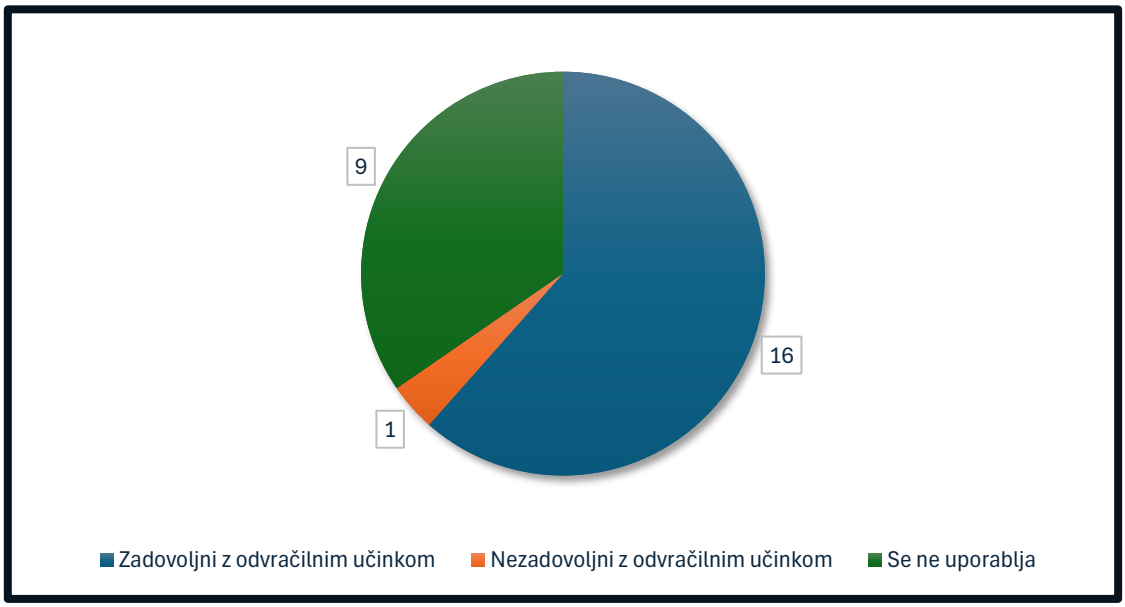

V. Ugotovitve

Kot je navedeno zgoraj, se v skladu s členom 83(2) PDEU pristojnost Unije za sprejetje kazenskih sankcij lahko izvaja le, če se izkaže, da je kazensko izvrševanje **nujno** zaradi zagotovitve učinkovitega izvajanja zadevne politike Unije. Na podlagi odgovorov na vprašalnik, informacij, ki jih ima Komisija v času priprave poročila, in člena 18 revidirane uredbe REMIT **trenutno ni nobenih znakov**, da je kazensko izvrševanje nujno zaradi zagotovitve učinkovitega izvajanja okvira uredbe REMIT. Ta ugotovitev ne posega v druga področja, kot je zloraba trga na področju finančnih storitev, kjer kazensko izvrševanje šteje za nujno zaradi zagotovitve učinkovitega izvajanja zadevne politike Unije.

Na podlagi odgovorov na vprašalnik Komisije in v tej fazi izvajanja uredbe REMIT se zdi, da se države članice z okviri izvrševanja, ki temeljijo na kazenskih sankcijah, bodisi izključno bodisi v kombinaciji z upravnimi kaznimi, spoprijemajo z velikimi izzivi pri zaključevanju primerov, povezanih z uredbo REMIT, ali uspešnim izrekanjem končnih sodb. Za primerjavo, države članice

z okviri izvrševanja za kršitve uredbe REMIT, ki temeljijo na upravnih ukrepih, pri izvrševanju beležijo boljše rezultate.

Poleg tega se pričakuje, da se bo izvrševanje nadalje okrepilo prek na novo uvedenega okvira uredbe REMIT II, ki ga morajo izvajati države članice. Kot je pojasnjeno zgoraj, ta novi okvir ne vključuje le okrepljenih preiskovalnih in izvršilnih pooblastil NRO, temveč tudi obveznost držav članic, da spoštujejo okvir ukrepov minimalne harmonizacije iz člena 18 spremenjene uredbe REMIT.

Z izvajanjem nacionalnih okvirov v skladu s členom 18 spremenjene uredbe REMIT se bo okrepilo izvrševanje uredbe REMIT ter zagotovila njena učinkovitost in odvračilni učinek. Komisija zato predlaga osredotočanje na izvajanje teh novih določb in okvirov, da bi se v celoti izkoristile prednosti okrepljenega izvrševanja in preučili učinki na terenu.

Komisija mora do 8. maja 2027 in nato vsaka tri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem oceni, ali so kazni za kršitve uredbe REMIT določene in ali se dosledno uporabljajo v vseh državah članicah. Če se po zaključku procesa izvajanja člena 18 spremenjene uredbe REMIT izkaže, da je za zagotovitev učinkovitega izvajanja uredbe REMIT II potrebno približevanje kaznivih dejanj in kazni za namerne in resne kršitve uredbe REMIT, lahko Komisija v tem okviru ponovno preuči, ali je potrebna nadaljnja harmonizacija na ravni EU.